

Motion till riksdagen 2020/21:2413

av **Aylin Fazelian (S)**

Sveriges klimatbistånd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en transparent klimatredovisning och fortsätta verka för att klimatbiståndet når de mest utsatta grupperna och länderna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att göra verklighet av Parisavtalets ambitioner och de 17 globala hållbarhetsmålen inom ramen för Agenda 2030, måste arbetet för en verklig och effektiv klimatfinansiering trappas upp. Här kan och behöver Sverige ta ledartröjan.

På klimattoppmötet i Köpenhamn 2009 lovade höginkomstländer att gemensamt bidra till 100 miljarder dollar i årligt klimatstöd till låg- och medelinkomstländer. År 2017 hade klimatfinansieringen nått 71 miljarder dollar.

Utöver att de privata investeringar som givarländerna åtagit sig att mobilisera släpar efter, finns inte heller tydliga data om finansieringsflöden för att kunna se vilka medel som faktiskt finansierar klimatåtgärder. Att många givare ställer om sitt bistånd till mer klimatfokus gör att de totala resurserna för att nå de globala målen inte ökar med så mycket som givarna rapporterar att de ger i klimatfinansiering. Det skapar en typ av dubbelräkning där givare räknar samma pengar gentemot biståndsmålet om 0,7 procent av BNI och gentemot målet om 100 miljarder i klimatfinansiering. Denna typ av klimatfinansiering motsäger åtagandena i Parisavtalet som lovat nya tillskott av finansiering (under bestämmelserna ”new and additional”).

För att återupprätta förtroendet i klimatfinansieringen och göra allvar av arbetet med att nå Parisavtalets ambitioner, måste medel till klimatkompensation vara utöver bistånd och inte tas ifrån medel för fattigdomsbekämpning.

Frågan om att upprätthålla bestämmelser om klimatfinansiering är särskilt viktig ur ett rättvis- och jämlikhetsperspektiv, med tanke på att den dubblerade mängden koldioxid i atmosfären (1990–2015) genererats till hälften av världens rikaste 10 % av befolkningen – men idag drabbar låg- och medelinkomstländer värst.

Stöd för klimatanpassning måste riktas bättre till människor som är mest sårbara för klimatförändringar och de som är fattigast. Det handlar om att upprätthålla löftet om att inte bara stödja utvecklingsländer i omställning för minskade utsläpp, utan lika mycket stödja anpassning till klimatförändringar för de som redan drabbas svårt.

En utmaning är också att behovet av stöd till anpassning sannolikt kommer öka. Enligt UNDP kan behoven av resurser till klimatanpassning i låginkomstländer år 2030 vara upp till 300 miljarder dollar årligen.

Sverige är en föregångare vad gäller både klimatfinansiering och utvecklingsbistånd. Sverige bör därför visa ledarskap i redovisning av sin klimatfinansiering som additionell, och därigenom mobilisera givarländerna och de medel som fortfarande saknas för klimatanpassning. Därtill behöver Sverige fortsatt verka för att klimatfinansieringen når de mest utsatta länderna och grupperna, genom att det i det befintliga klimatbiståndet råder balans av riktade medel för anpassning, kompensation för negativa klimateffekter och omställning.

Aylin Fazelian (S)